

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

38. De anagrammatismis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Dominus Deus Israel. Nec satis, eū Rex (inquit) infanti nomen eligeret, duodecim cereos albos, eiusdem longitudinis, ponderis, molis, apud altare facelli, in honorem B. Mariæ Virginis, & duodecim Apostolorum, iussit accendit quorum singula nomina singulis cereis scripserat, destinaretque animo, ut illius Apostoli nomen, cuius cereus reliquis extinctis & consumptis perdurasset, nomen arriperet: Hac igitur ratione infans Iacobus est appellatus, quod diui Iacobi cereus superuixisset.

Addit, illum iam grandem res magnas gefisse, & Fortunati nomen adeptum. Quicquid sit, hæc si superstitione fuerint obseuata, merito à D. Chrylostomo arguuntur, nec in exemplum trahenda sunt.

Notatio Literarum numeralium, & eius omnis vanitas.

CAPVT XXXVII.

Nihil non tentauit curiosa obseruatio; etiam numerorum in literulis exquisitam habuit rationem. Credebant enim antiqui, supersticiosa fide, tantam esse vim in nominibus, ut quæ numeris eminerent, cæteris inferioribus longe præstantiora felicioque essent. Quamobrem ducibus singulari certamine congregentibus, ex literis numeralibus, quæ in cuiusque nomine reperiebantur, omen captabant victoriæ. Hac ratione Hectorem Patroclus, Achillem Hectori superiorem exstitisse memorant. Hoc disertè testatur Terentianus Maurus:

Terent. Maurus.

Et nomina uadunt ita litera peracta, Hæc ut numeris pluribus, illa sua minima.

Quand que subibunt dubia pericla pugna, Maior numerus quæ fuerit, facere palmam;

Præsentia lehti minima potere summa;

Sic & Patroclum Hectora manu perisse,

Sic Hectora ut adans cecidisse mox Achilli.

Hectoris enim nomen numerum habet 27. Patrocli 871. Achillis 276. ut ex numerorum Græcorum ratione, & singularum literarum sapputatione patet. Sic numeratur nomen bestie Apoc 13. & complectitur 666. cui numero respondet nomen *Madrutu*: Sic nomen Christi per ambages expressum est à Sibylla.

Τώρα πα φωνηέντα φέρει, τὰ δὲ ἀφ' ἑαυτῶν ἀείδω

Διοσίω ἀγέλων, ἀριθμὸν δὲ ὅλον ἑξονομήνω,

Ὁ κτὼ γὰρ μονάδας, τόσους δεκάδας ἐπὶ τέτοισ,

Ἡ δὲ ἐξ ἑξονομάδας ὀκτώ. Hoc efficit nomen Iesus 888. Per numeros igitur nomina exprimere non est nouum: sed inde futuri omnia captare, est irreligiosum, & vanum. Bello, quod Mauritius dux, Saxonie elector, contra Carolum V. Imperatorem pro liberatione Landgrauij gessit, sollicitis admodum Mauritanis, quæ exitum res habitura esset; Quidam per iocum iussit eos bono esse animo: nam à Carolo viro ei Mauritium non posse; causam rogatus, respondit, veteris diuinationis esse fiduciam: Nam, ut Achilles victoris nomen, numeris qui literarum notis indicarentur, plenius esset, quam Hectoris; sic Mauritij statim initio nomen, Caroli nomine esse numerosius. Congruit omen eum exitu; sed tamen futilem diuinationis rationem arguit, quod eodem nomine Mauritius Imperator à Phoca victus est, quem pleniori appellatione antecellebat. Ipsū demum postea Ioannes Fridericus Saxo, & Philippus Landgrauus, cum plenissimis nominibus, Caroli armis bello Germanico cesserunt. Ex quo nihil inde notationem nominis capere roboris planè certum est, cum quotidiana experientia hanc anilem vanitatem satis confuter.

De Anagrammatismo.

CAPVT XXXVIII.

AD notationem nominis illustrandam non raro assumuntur anagrammatismi quorum vsus antiquissimus, in hæc vsque tempora dimanant. Credibile est, à Iudeorum cæpisse doctoribus, qui nata ad huiusmodi literularū obseruationes ingenia habuerunt: quæ deinde linguæ Hebrææ in his nominum inuersionibus fecunda quam maxime felicitas, non mediocriter adiunxit.

Primum Geneseos verbum, *וַיִּשְׁרַע* *Es-resh-shih*, quinquaginta ferme modis per varios anagrammatismos inuertentes Rabbini legerunt; quo tandem sensum illū confecerunt:

Es-resh-shih

Es-resh-shih

